

BARNES

Ralph M. Barnes

STUDIJ POKRETA I VREMENA

»Panorama«, Zagreb 1964.

PREDGOVOR JUGOSLAVENSKOM IZDANJU

U sveopćim naporima za povećanje proizvodnje naših poduzeća morat ćemo dobro proučiti sve faktore koji bi nam to i omogućili. Može se veoma lako doći do zaključka da naša poduzeća postizu danas dobar kvalitet svojih proizvoda te da mogu i količinski zadovoljiti potrebe tržišta. Ali, nažalost, može se isto tako uočiti da se još uvijek ne vodi dovoljno računa o ekonomičnosti proizvodnje. Još uvijek naši napori nisu dovoljno usmjereni na smanjenje troškova vlastitim sredstvima, mogućnostima i kadrovima boljom organizacijom, boljim i naprednijim metodama te optimalnijim iskorištenjem kapaciteta.

Zato valja što više poboljšavati rad primijenivši sve ono što nam pruža današnje stanje naučne organizacije rada. U naučnoj organizaciji rada jedno od veoma značajnih područja koje se široko primjenjuje pošto su iscrpljene sve mogućnosti povećanja proizvodnje primjenom pravilnog projektiranja tehnološkog procesa, a i u samom njegovom toku jeste područje studija rada koje je obrađeno u ovoj knjizi. Promatrajući razvitak naučne organizacije rada kroz historiju od Xenophona preko Leonarda da Vinci pa sve do naših dana, uočićemo da se baš tom području posvećivala naročita pažnja, jer metode studija rada omogućuju naučnu analizu svakog rada uz pronalženje jednostavnijeg i ekonomičnijeg načina izvođenja s realnim određivanjem potrebnog vremena, a cilj mu je povećanje proizvodnosti uz olakšanje rada.

Razvitkom tehnike i potrebom da se što više proizvodi trebalo je rješavati ne samo probleme tehničke naravi već isto tako, a možda još i više, ljudske probleme te misliti kako da se radna mjesta, strojevi i uređaji prilagode čovjeku koji pomoću

SADRŽAJ

	Str.
Predgovor jugoslavenskom izdanju	5
1. Definicija i svrha studija pokreta i vremena	11
2. Kratka povijest studija pokreta i vremena	19
3. Horizont domet studija pokreta i vremena	31
4. Razvijanje bolje metode	36
5. Analiza radnih postupaka	51
6. Snimci rada čovjeka i stroja	89
7. Analiza operacije	106
8. Studij mikropokreta	126
9. Osnovni pokreti ruku	134
10. Oprema za studij pokreta o mikropokreta	151
11. Snimanje filmova	165
12. Analiza filma	172
13. Upotreba osnovnih pokreta ruku	194
14. Zamor	218
Tjelesne mjere prosječnog muškarca i žene	237
15. Načela ekonomičnosti pokreta s obzirom na upotrebu čovječjeg tijela	244
16. Načela ekonomičnosti s obzirom na radno mjesto	279
17. Načela ekonomičnosti pokreta s obzirom na oblik alata i opreme	315
18. Studij pokreta, mehanizacija i automatizacija	340
19. Standardizacija — pisani standardni postupak	350
20. Odnos studija pokreta i vremena prema stimulativnom plaćanju	359
	725

	Str.
21. Studij vremena: oprema za studij vremena, izvođenje studija vremena	372
22. Studij vremena: određivanje koeficijenta procjene zalaganja	407
23. Studij vremena: određivanje dodataka i predviđenog vremena	430
24. Mehanizirani studij vremena i elektronska obrada podataka	455
25. Određivanje predviđenog vremena na temelju okvirnih vremena zahvata pomoću formula	464
26. Upotreba formula i osnovnih vremena zahvata za glodanje zupčanika, lemljenje limenki	477
27. Određivanje predviđenog vremena za preše i alate	493
28. Sistemi vremenskih podataka — podaci o vremenu pokreta za montažni rad	509
29. Sistemi vremenskih podataka pokreta: Work-Factor Sistem, Methods Time Measurement, Basic Motion Timestudiy	532
30. Metoda trenutačnih zapažanja	555
31. Program obuke za studij pokreta i vremena	588
32. Obuka radnika i utjecaj prakse	612
33. Procjena i kontroliranje ostalih faktora — multifaktorski sistem stimulativnog nagrađivanja	638
Prilog	
Priručnik za studij vremena	661
Zadaci	671
Bibliografija	711